

Thủy đậu (Trái rạ)

Nó là gì?

Bệnh thủy đậu do vi rút thủy đậu gây ra. Vi rút thuộc trong dòng họ Orthopoxvirus, bao gồm vi rút variola (gây bệnh đậu mùa), vi rút vaccina (được sử dụng trong vắc-xin đậu mùa) và virus đậu bò. Nhiễm trùng với loại vi rút thủy đậu được xác định hiện tại đang trong đợt bùng phát —phương Tây

Loại châu Phi - hiếm khi gây tử vong. Hơn 99% những người mắc dạng bệnh này là có khả năng sống sót. Những người có nguy cơ mắc bệnh nghiêm trọng hoặc tử vong cao hơn bao gồm:

- Những người có hệ thống miễn dịch suy yếu
- Trẻ em dưới 8 tuổi
- Những người có tiền sử bệnh chàm
- Những người đang mang thai hoặc cho con bú

Mặc dù loại Tây Phi hiếm khi gây tử vong, nhưng các triệu chứng có thể cực kỳ đau đớn và mọi người có thể bị sẹo vĩnh viễn do phát ban.

Lịch sử Bệnh

Bệnh thủy đậu khi được phát hiện vào năm 1958 trên một con khỉ được giữ để nghiên cứu. Trước năm 2022 bùng phát, bệnh đậu khi đã được báo cáo ở người ở một số miền trung và miền tây các nước Châu Phi. Hầu như tất cả các trường hợp của người bên ngoài Châu Phi có thể được liên kết với du lịch quốc tế đến các quốc gia nơi bệnh thủy đậu lưu hành hoặc thông qua nhập khẩu động vật và trong lịch sử là rất hiếm ở Hoa Kỳ.

Bắt đầu từ mùa hè năm 2022, số ca nhiễm bệnh bắt đầu gia tăng trên toàn cầu; Bang Nevada đã xác nhận các trường hợp.

Nó lây lan như thế nào?

Bệnh thủy đậu lây lan qua tiếp xúc gần gũi, thường thông qua da kề da bao gồm:

- Tiếp xúc với phát ban truyền nhiễm, vảy hoặc chất dịch cơ thể từ người bị nhiễm bệnh bệnh đậu khi
- Dịch tiết đường hô hấp khi tiếp xúc đối mặt kéo dài, chẳng hạn như hôn, âu yếm hoặc cho con bú
- Tiếp xúc thân mật, bao gồm quan hệ tình dục bằng miệng, hậu môn và âm đạo, và đụng chạm bộ phận sinh dục hoặc hậu môn của người bị nhiễm bệnh
- Chạm vào các bề mặt và các vật dụng (chẳng hạn như quần áo hoặc khăn trải giường) đã tiếp xúc với phát ban truyền nhiễm hoặc chất dịch cơ thể
- Người mang thai có thể lây sang thai nhi qua nhau thai

Bệnh đậu khi có thể lây lan từ khi các triệu chứng bắt đầu cho đến khi phát ban lành hoàn toàn và một lớp da mới hình thành. Những người không có triệu chứng không thể truyền vi-rút sang người khác và bệnh thường kéo dài từ 2-4 tuần.

Thủy đậu (Trái rạ)

Triệu chứng

Các triệu chứng thường xuất hiện từ sáu đến 13 ngày sau khi tiếp xúc nhưng có thể mất đến ba tuần xuất hiện. Chúng thường kéo dài từ hai đến bốn tuần. Một số người có thể gặp tất cả hoặc chỉ một vài triệu chứng. Hầu hết những người bị thủy đậu sẽ bị phát ban, và một số có thể phát triển các triệu chứng giống như cúm.

Các triệu chứng có thể bao gồm:

- Phát ban giống mụn nhọt hoặc mụn nước trên mặt, bên trong miệng, tay, chân, bộ phận sinh dục hoặc hậu môn
- Sốt
- Nhức đầu
- Đau cơ
- Sưng hạch bạch huyết
- Ớn lạnh
- Kiệt sức
- Các triệu chứng về hô hấp (ví dụ: đau họng, nghẹt mũi hoặc ho)

Phòng ngừa

- Tránh tiếp xúc gần, da kề da với những người bị phát ban trông giống như bệnh thủy đậu.
- Không xử lý hoặc chạm vào ga trải giường, khăn tắm hoặc quần áo của người bị bệnh thủy đậu.
- Rửa tay thường xuyên bằng xà phòng và nước hoặc sử dụng chất khử trùng tay có cồn.
- Nếu bạn bị bệnh thủy đậu:
  - Cách ly tại nhà
  - Nếu bạn bị phát ban hoặc có các triệu chứng khác, hãy ở trong một phòng hoặc khu vực riêng cách xa những người hoặc vật nuôi mà bạn sống cùng, nếu có thể.

Vắc-xin

Do nguồn cung hạn chế vào thời điểm này, vắc-xin chỉ dành cho những người đã tiếp xúc với vi-rút. Các cá nhân không nên tiêm vắc-xin trước khi phơi nhiễm trừ khi bạn là bác sĩ lâm sàng hoặc bác sĩ phòng thí nghiệm ở Hoa Kỳ thực hiện xét nghiệm orthopoxvirus để chẩn đoán orthopoxvirus, bao gồm cả virus đậu khi.

Tại thời điểm này, hầu hết các bác sĩ lâm sàng ở Hoa Kỳ và các nhà thí nghiệm không thực hiện xét nghiệm chung orthopoxvirus để chẩn đoán orthopoxvirus, bao gồm cả bệnh đậu mùa khi, không nên nhận PrEP orthopoxvirus. Bất kể họ có nhận được PrEP hay không, các bác sĩ lâm sàng và các nhà thí nghiệm nên áp dụng các biện pháp kiểm soát lây nhiễm được khuyến nghị.

Vắc xin có sẵn:

Có hai loại vắc-xin thủy đậu được FDA chấp thuận (Jynneos và ACAM2000), nhưng hiện tại Nevada chỉ có Jynneos.

- Vắc xin JYNNEOS (còn được gọi là Imvamune hoặc Imvanex) — hai mũi tiêm bốn cách nhau hàng tuần. Người nhận được coi là đạt miễn dịch tối đa 14 ngày sau khi nhận được liều thứ hai của họ. Loại vắc-xin này được chứng minh là có hiệu quả lên tới 85% trong việc ngăn ngừa bệnh tật. Tại Hoa Kỳ, hiện tại nguồn cung cấp JYNNEOS có hạn, mặc dù nhiều dự kiến trong những tuần và tháng tới. Nó hiện đang được phân bổ bởi sở y tế dựa trên nguy cơ phơi nhiễm cao nhất.
- Vắc xin ACAM2000 — một liều. Người nhận được coi là đạt tối đa miễn dịch 1 tháng sau liều của họ. Hiện tại không có dữ liệu về hiệu quả của vắc-xin ACAM2000 từ đợt bùng phát hiện tại. Đây là một nguồn cung cấp dồi dào của ACAM2000.

Thủy đậu (Trái rạ)

Tiêm vắc xin ở đâu

Tại thời điểm này, bạn có thể tiêm vắc-xin nếu bạn có nguy cơ cao sau khi đã xác nhận hoặc được cho là đã tiếp xúc với bệnh thủy đậu. Vắc xin chỉ có sẵn thông qua các sở y tế địa phương.

- Các quận như Carson City, Douglas, Lyon & Storey
- Dịch vụ Y tế và Nhân sinh Carson City – 775-887-2190
- Quận Clark
- Khu Y tế Nam Nevada – 702-759-1200
- Quận Washoe
- Khu Y tế Quận Washoe – 775-328-2402
- Cộng đồng nông thôn
- Liên hệ với cơ quan y tế địa phương hoặc y tá sức khỏe cộng đồng
- Gửi email cho Ban Sức khỏe Cộng Đồng và Hành Vi

Thủy đậu (Trái rạ)

Thông tin sai lệch nào đang lan truyền về bệnh thủy đậu?

Thần thoại	Sự thật
Monkeypox là một bệnh mới.	Monkeypox lần đầu tiên được phát hiện vào năm 1958 khi hai đợt bùng phát của một bệnh giống như thủy đậu xảy ra trong một nhóm khi được giữ để nghiên cứu, theo CDC. trường hợp đầu tiên bệnh đậu khi ở người đã được ghi nhận vào năm 1970 tại Cộng hòa Dân chủ Congo, theo CDC. Virus gần đây đã xuất hiện trở lại ở những khu vực không thường thấy bệnh, bao gồm ở Canada, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Vương quốc Anh và Hoa Kỳ.
Monkeypox là căn bệnh của cộng đồng LGBTQ	<p>Mặc dù một số trường hợp thủy đậu gần đây đã được xác định ở những người đàn ông có quan hệ tình dục với nam giới, các chuyên gia y tế công cộng lo ngại về ngôn ngữ phân biệt đối xử sai lầm kết những người trong cộng đồng LGBTQ với vi-rút. Bệnh thủy đậu không phải là một bệnh lây truyền qua đường tình dục. Nó có thể lây lan qua bất kỳ tiếp xúc thân mật nào với ai đó người bị phát ban đang hoạt động hoặc do chạm vào các bề mặt bị ô nhiễm.</p> <p>Các quan chức y tế của Liên Hợp Quốc đã bày tỏ lo ngại về định kiến kỳ thị đồng tính và phân biệt chủng tộc được quảng bá bởi các phương tiện truyền thông đưa tin về vi rút và nhắc lại rằng bất kỳ ai cũng có thể bị nhiễm bệnh.</p>
Monkeypox cũng dễ lây lan như COVID	Bệnh đậu khi không được coi là dễ lây lan như COVID vì nó chủ yếu lây lan qua tiếp xúc da kề da và chỉ khi các triệu chứng hoạt động.